

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. május 14.
(OR. en)

9773/24

SPORT 51
SAN 272
SOC 350

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések az Európai Unióban az önszerveződő sport által az aktív és egészséges életmód támogatásához nyújtott hozzájárulásról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett következtetéseket, amelyeket a Tanács (Oktatás, Ifjúság, Kultúra és Sport) a 2024. május 13–14-i ülésén jóváhagyott.

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések az Európai Unióban az önszerveződő sport által az aktív és egészséges életmód támogatásához nyújtott hozzájárulásról

A TANÁCS ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI

EMLÉKEZTETVE:

1. az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 6. cikkére, amelynek értelmében az Európai Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések végrehajtására a sport területén, valamint 165. cikkére, amely szerint az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához,
2. a 2021–2024-es időszakra szóló, a sportra vonatkozó uniós munkatervre¹ és az abban foglalt, „a sportban és az egészségvédő testmozgásban való részvétel” előmozdítását célzó kiemelt területre, valamint azon irányadó célkitűzésre, amelynek lényege „a sportban és az egészségvédő testmozgásban való részvétel növelése az aktív és környezetbarát életmód, a társadalmi kohézió és az aktív polgári szerepvállalás előmozdítása érdekében”,
3. az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról szóló tanácsi ajánlásra², amelyben a Tanács hangsúlyozza, hogy a fizikai aktivitás – többek között a rendszeres sportolás és testmozgás – rendkívüli előnyökkel jár az egész élet folyamán,

¹ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás a sportra vonatkozó uniós munkatervről (2021. január 1. – 2024. június 30.), HL C 419., 2020.12.4., 1. o.

² A Tanács ajánlása (2013. november 26.) az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról, HL C 354., 2013.12.4., 1. o.

4. a sportról és a testmozgásról szóló 525. sz. Eurobarométer tematikus felmérés eredményeire, amelyek szerint továbbra is rendkívül fontos a sport és a rendszeres testmozgás népszerűsítése, különösen a 24 év feletti polgárok esetében, akik körében a rendszeres testmozgás a kor előrehaladtával csökkenő tendenciát mutat³,
5. az Európa Tanács átdolgozott Európai Sport Chartájára, amelynek célja annak biztosítása, hogy mindenkinek lehetősége nyíljon a sportban való részvételre, és különösen, hogy mindenki biztonságos, védett és egészséges környezetben sportolhasson⁴,
6. az Európai Parlament „A sportpolitika egységes megközelítése: jó kormányzás, hozzáférhetőség és tisztaság” című állásfoglalására⁵ és különösen annak 75. pontjára, amelyben a Parlament felhívja a tagállamokat, hogy több forrást különítsenek el nyitott nyilvános sportpályákra és játszóterekre, hogy könnyebben hozzáférhetővé váljon a tömegsport,

MEGJEGYZVE, HOGY:

7. e következtetések alkalmazásában az önszerveződő sport a testmozgás összes olyan formáját jelenti, amely informális keretek között, általában szabadidőben végezhető, nem követ szigorú hivatalos sportszabályokat, és nem feltétlenül ölt versenyjellegét. Ezek a tevékenységek végezhetők helyi és informális keretek között, például parkokban vagy lakókörnyezetekben, de akár sportinfrastruktúrákban is, egyénileg vagy csoportosan, például barátokkal, kollégákkal vagy családtagokkal együtt,

³ Európai Bizottság, 525. sz. Eurobarométer tematikus felmérés, „Sport és testmozgás (2022)”, 2268/SP525, az átfogó jelentés 6. oldala, 2022. szeptember.

⁴ Az átdolgozott Európai Sport Chartáról szóló CM/Rec(2021)5 sz. ajánlás, amelyet a Miniszteri Bizottság 2021. október 13-án, a miniszterhelyettesek 1414. ülésén fogadott el, az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja.

⁵ Az Európai Parlament állásfoglalása (2017. február 2.) – A sportpolitika egységes megközelítése: jó kormányzás, hozzáférhetőség és tisztaság (2016/2143(INI)), HL C 252., 2018.7.18., 2. o.

8. az Európai Unióban egyre jellemzőbb, hogy a lakosság számos különféle helyen végez testmozgást, és egy-egy életszakaszban egyre gyakrabban informális keretek között, például parkokban, más szabadtéri környezetben vagy otthon vesz részt a sportban, valamint a testmozgásban⁶,
9. az európai felnőtt népesség egyharmada nem teljesíti az Egészségügyi Világszervezet (WHO) testmozgásra vonatkozó iránymutatásaiban foglaltakat, csaknem fele pedig egyáltalán nem végez testmozgást vagy sportol, és a részvételi arány alacsonyabb a nők, az idősek és az alacsonyabb társadalmi-gazdasági csoportok körében⁷,
10. az ülő életmódra vonatkozó eredmények szerint az európaiak közel 40 %-a napi öt és fél óránál több időt tölt ülve, és az arány magasabb a szellemi dolgozók, a vezető beosztásban dolgozók, a tanulók és a munkanélküliek körében⁸,
11. különböző tanulmányok szerint a sportolás fő akadályai a rászánható idő hiánya, a motiváció hiánya, a költségek, az egészségügyi problémák, valamint a kompetitív tevékenységekkel kapcsolatos ellenérzések⁹. Az önszerveződő sport hozzájárulhat néhány ilyen akadály felszámolásához is, és ösztönözheti a sportban való részvételt, mivel értékes lehetőségeket kínál a részvételre a szükséges idő, az elkötelezettség, a felszerelés, az infrastruktúra és a költségek szempontjából,

⁶ Európai Bizottság, 525. sz. Eurobarométer tematikus felmérés, „Sport és testmozgás (2022)”, 2268/SP525, az átfogó jelentés 35–38. oldala, 2022. szeptember.

⁷ OECD/WHO (2023), „Step Up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe” (Tegyük további lépéseket! Az elégtelen testmozgás problémájának kezelése Európában), OECD Publishing, Párizs, 25. o.

⁸ Európai Bizottság, 525. sz. Eurobarométer tematikus felmérés, „Sport és testmozgás (2022)”, 2668/SP525, az összefoglaló jelentés 31. oldala, 2022. szeptember.

⁹ Európai Bizottság, 525. sz. Eurobarométer tematikus felmérés, „Sport és testmozgás (2022)”, 2668/SP525, az összefoglaló jelentés 18. oldala, 2022. szeptember.

HANGSÚLYOZVA, HOGY:

12. az önszerveződő sport a szervezett sporttal együtt pozitív szerepet játszhat a sportban és az egészségvédő testmozgásban való részvétel növelésében az aktív, egészséges és fenntartható életmód, valamint a társadalmi kohézió és az aktív polgári szerepvállalás előmozdítása érdekében,
13. a sporttevékenységek különböző formáira, nevezetesen az önszerveződő és a szervezett sportra úgy kell tekinteni, hogy kiegészítik egymást az aktív és egészséges életmód támogatása terén, és jelentős lehetőségeket rejtenek a kölcsönös előnyök biztosítására,
14. nem állnak rendelkezésre európai tanulmányok és adatok kifejezetten a polgárok önszerveződő sportban való részvételére vonatkozóan,
15. a sportban való részvétel bármely formájába való beruházás pozitív társadalmi megtérülést eredményezhet¹⁰,
16. az önszerveződő sportnak mindenki számára biztonságosnak és hozzáférhetőnek kell lennie; olyan környezetet kell nyújtania, amelyben mindenki biztonságos körülmények között mozoghat, nemtől, életkortól, szexuális irányultságtól, fizikai állapottól, fogyatékosságtól vagy háttértől függetlenül,
17. a digitális megoldások fontos szerepet játszhatnak a testmozgásban való részvétel fokozásában és népszerűsítésében; értékes támogatást nyújtanak a sportoláshoz, és segíthetnek a hatóságoknak és a sportszervezeteknek abban, hogy jobban megértsék és támogassák az önszerveződő sportban részt vevő egyéneket,
18. az önszerveződő sportban részt vevő egyének számára lehetővé kell tenni, hogy megfelelő iránymutatást és tájékoztatást kapjanak, amelynek segítségével hatékonyabban kihasználhatják a rendelkezésre álló forrásokat és eszközöket, például a közösségi médiát, valamint az egészséghez, a sporthoz és a fittséghez kapcsolódó digitális alkalmazásokat és eszközöket,

¹⁰ OECD/WHO (2023), „Step Up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe” (Tegyük további lépéseket! Az elégtelen testmozgás problémájának kezelése Európában), OECD Publishing, Párizs, 3. o.

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT, HOGY A MEGFELELŐ SZINTEKEN:

19. az egészség, a jóllét és a társadalmi befogadás tekintetében

- a) mozdítsák elő és támogassák az olyan szakpolitikákat, amelyek elősegítik az önszerveződő sportban való részvételt az egész életen át tartó testmozgás és a sport ösztönzésének, valamint a lakosság azon előnyökkel kapcsolatos tájékoztatásnak az eszközeként, amelyeket ezek biztosítanak a fizikai és mentális egészség terén¹¹;
- b) ösztönözzék az önszerveződő sportot a nem fertőző betegségekkel összefüggő kockázatok megelőzésének és az egészségvédő testmozgás előmozdításának eszközeként is, például az iskolákban, az egészségügyi létesítményekben (köztük az ápolási intézményekben), a munkahelyeken és nyílt közösségi eseményeken¹²;
- c) népszerűsítsék a sportban informális keretek között való részvételt az olyan városi és vidéki területek lakossága körében, ahol nincs elegendő sportlétesítmény és sportolásra alkalmas nyilvános tér;
- d) térképezzék fel, hogy milyen lehetőségek nyílnak a testmozgás felírására a szervezett és az informális keretek között végzett sport és testmozgás ösztönzésének eszközeként¹³.
Az egészségügyi szakemberek – szoros együttműködésben a képzett sportszakemberekkel – kulcsfontosságú szerepet játszhatnak az egyes személyek saját egészségi állapotának megfelelő sport vagy testmozgás ajánlásában és ösztönzésében;

¹¹ Különösen a nők, a gyermekek, a fiatalok, az idősek, az elszigeteltségben élők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegségben szenvedők, az inaktív személyek, a korlátozott pénzügyi forrásokkal rendelkező személyek és a kisebbségekhez tartozók körében.

¹² Helyi szinten szervezett és lebonyolított tevékenységek.

¹³ Az ilyen kezdeményezések az Európai Szociális Alap Plusz és „az EU az egészségért” program keretében is társfinanszírozhatók.

20. a sportolás tekintetében

- a) támogassák azokat a nemzeti, regionális és helyi szintű szakpolitikai kezdeményezéseket, intézkedéseket és nyilvános kampányokat, amelyek felhívják a lakosság figyelmét a – többek között az informális keretek között végzett – sport és testmozgás előnyeire és hozzáférhetőségére;
- b) a sportmozgalommal együttműködve adott esetben dolgozzanak ki és terjesszenek iránymutatásokat az önszerveződő sportban való részvétel módjairól, például edzéstervekről és a biztonságról;
- c) lehetőség szerint mozgítsák elő olyan eszközök fejlesztését, amelyek révén az önszerveződő sportban részt vevő egyének könnyen találhatnak iránymutatást és képzett szakembereket, különösen edzőket¹⁴, akik tanúsított képzésben részesültek;
- d) az oktatási és képzési intézményekkel, az ifjúsági szervezetekkel, a sportklubokkal, a fitneszklubokkal, az idősszervezetekkel és a lakóegyesületekkel együttműködve mozgítsák elő és támogassák az olyan, közösségi alapú kezdeményezéseket, amelyek ösztönzik az informális keretek között való sportolást;
- e) adott esetben működjenek együtt a sportmozgalommal a szabadidős testmozgás sportklubokon belüli bevezetése vagy kínálatának kibővítése terén;
- f) például tájékoztató kampányok révén hívják fel a figyelmet a közösségi média, valamint az egészséghez, a sporthoz és a fittséghez kapcsolódó digitális alkalmazások és eszközök használatával összefüggő esetleges kockázatokra¹⁵. A közösségi média, valamint az ilyen digitális alkalmazások és eszközök ugyanakkor hasznosak is lehetnek a lakosság körében a motiváció, valamint a testmozgás fenntartása szempontjából;

¹⁴ Az edzők társadalomban betöltött szerepéről szóló tanácski következtetésekben meghatározottak szerint (HL C 423., 2017.12.9., 6. o.).

¹⁵ Például: helytelen edzési módszerek, a sport és a fittség terén aktív influenszerek szerepe, a közösségi média által a testképre gyakorolt hatás, valamint a teljesítménynövelő termékek reklámozása.

21. a készségfejlesztés, a nem formális és az informális tanulás, valamint az önkéntesség tekintetében

- a) törekedjenek olyan, színvonalas és elismert készségfejlesztési lehetőségek biztosítására az oktatók, az edzők és az önkéntesek számára – beleértve azokat is, akik informális környezetekben dolgoznak –, amelyek középpontjában a mozgáskészségek, a biztonság és a mozgás öröme áll;
- b) vegyék fontolóra a szervezett sport terén tevékenykedő edzőknek és önkénteseknek szóló, azt célzó ösztönzők létrehozását, hogy sporttevékenységek széles köréhez járuljanak hozzá, és adott esetben ismerjék el erőfeszítéseiket például elismerő oklevelek, díjak vagy nyilvános elismerés révén;
- c) ösztönözzék az önszerveződő sportban való részvételt a nem formális és az informális tanulási környezetekben, különösen a gyermekek és a fiatalok körében, akik a szabadidős testmozgás keretében új készségeket sajátíthatnak el, fejleszthetik a szervezett sportban való részvételhez szükséges alapkészségeket, és megtanulhatják, hogy miként lehet biztonságosan sportolni;

22. a területrendezés és az infrastruktúra tekintetében

- a) támogassák azon szakpolitikákat, amelyek ösztönzik az olyan, fenntartható és akadálymentes közinfrastruktúrák, például parkok, ösvények, játszóterek és aktív terek¹⁶ létrehozását, amelyek kényelmes lehetőséget biztosítanak a lakosság számára az önszerveződő sportra;
- b) ösztönözzék az ágazatközi együttműködést a hatóságok, a sportmozgalom és más érintett érdekelt felek között annak érdekében, hogy a sportinfrastruktúrák jobban beépüljenek a területrendezési politikákba, és olyan terek jöjjenek létre, ahol a sport és a testmozgás minden formája könnyen végezhető és könnyen elérhető;

¹⁶ Az ilyen infrastruktúrákat gyakran innováció, rugalmasság és modularitás jellemzi, és egy adott személy napi rutinjától függően különböző helyeken megtalálhatók.

- c) továbbra is ösztönözzék az aktív mobilitást, mint például a gyaloglást, a kerékpározást és a hétköznapi aktív közlekedés egyéb formáit, valamint a kerékpársávok és a gyalogosbarát útvonalak kialakítását;
- d) lehetőség szerint segítsék elő, hogy a nyilvános sportinfrastruktúrák az önszerveződő sportban részt vevő egyének számára is hozzáférhetővé váljanak;
- e) az Európai Regionális Fejlesztési Alap keretében ösztönözzék a regionális sportfejlesztés integrálását, többek között a lakóterületi sportinfrastruktúrák fejlesztését is;

23. a digitális megoldások tekintetében

- a) ösztönözzék a digitális platformok használatát annak érdekében, hogy hatékonyabbá váljon a sportolásra nyíló lehetőségekkel és a sportlétesítményekkel kapcsolatos információk – például az ilyen létesítmények rendelkezésére állásával, állapotával vagy a forgalommal kapcsolatos tájékoztatás – terjesztése, valamint javuljon az előbbieknél láthatósága a lakosság körében;
- b) vizsgálják meg, hogy milyen lehetőségek nyílnak adatok gyűjtésére és felhasználására az önszerveződő sportban részt vevő egyének sporttevékenységeinek, valamint esetleges igényeiknek feltérképezése és értékelése érdekében;

FELKÉRIK A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

- 24. folytassa a sportban való részvétel valamennyi formájának az ösztönzését az Európai Sporthét keretében, valamint a sport és a testmozgás népszerűsítéséhez kapcsolódó jövőbeli figyelemfelkeltő kampányok révén;
- 25. tegyen lehetővé európai szintű megbeszéléseket a kezdeményezésekről és a bevált gyakorlatokról annak érdekében, hogy a hatóságok és a sportszervezetek nyithassanak az önszerveződő sportban részt vevő egyének felé;

26. a területrendezés és az infrastruktúra tekintetében

- a) továbbra is ösztönözze a meglévő finanszírozási lehetőségek – különösen az ERFA, az ESZA+, a Life program és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – igénybevételét az akadálymentes és fenntartható nyilvános terek és sportinfrastruktúrák további fejlesztése érdekében, összhangban az európai zöld megállapodással;
- b) hívja fel a figyelmet a SHARE 2.0 kezdeményezésre, amelynek célja az uniós finanszírozáshoz való hozzáféréssel, az egészséggel, az innovációval és a fenntarthatósággal kapcsolatos együttműködésnek és ismeretek cseréjének a strukturálása és megerősítése;

27. a tények és adatok rendelkezésre állása tekintetében

- a) vegye figyelembe az önszerveződő sportot a jövőbeli felmérések és tanulmányok keretében, hozzájárulva ezáltal az aktuális tendenciákra és az önszerveződő sporttal összefüggő sporttevékenységekre vonatkozó értékes adatok rendelkezésre állásához;
- b) a végbemenő fejleményeknek többek között az egészségfejlesztő testmozgásról szóló ajánlás¹⁷ végrehajtásával összefüggésben történő figyelembevétele és figyelemmel kísérése révén folytassa a munkát az EU-ban a sport hagyományos struktúrákon kívüli népszerűsítése kapcsán meglévő innovatív gyakorlatok feltérképezéséről szóló 2021. évi bizottsági jelentés¹⁸ alapján, amely felvázolta, hogy a sportolás milyen változásokon megy keresztül a mai társadalomban, és hogyan alkalmazkodik a sportmozgalom ehhez a fejlődéshez;

¹⁷ A Tanács ajánlása (2013. november 26.) az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról, HL C 354., 2013.12.4., 1. o.

¹⁸ Európai Bizottság, Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság, „Mapping of innovative practices in the EU to promote sport outside of traditional structures. Final report to the European Commission” (Az EU-ban a sport hagyományos struktúrákon kívüli népszerűsítése kapcsán meglévő innovatív gyakorlatok feltérképezése: az Európai Bizottság számára készített zárójelentés), Kiadóhivatal, 2021.

FELKÉRIK A SPORTMOZGALMAT ÉS AZ EGYÉB ÉRDEKELT FELEKET, HOGY

28. továbbra is működjenek együtt a hatóságokkal az olyan sportpolitikák kialakítása terén, amelyek a sportolás valamennyi formájára kiterjednek, beleértve az önszerveződő sportot is, és a sportkínálatot igazítsák a közelmúltban az életmód terén kialakult tendenciákhoz és a lakosság új elvárásaihoz;
 29. továbbra is működjenek együtt a források (létesítmények és felszerelés) olyan személyekkel való megosztásának módjain, akik nem tagjai a sportkluboknak, ösztönözve ezáltal a sportban és testmozgásban informális keretek között való részvételt;
 30. közösségi szinten szervezzenek olyan sporteseményeket, amelyeken a verseny és a szabadidős sporttevékenységek egyaránt helyet kapnak, és ösztönözzék az önszerveződő sportban részt vevő egyének számára önkéntes edzők vagy sportolók által biztosított mentorálás különféle formáit (például a biztonságra vagy az edzésre vonatkozó iránymutatások);
 31. ösztönözzék a sportklubokat, hogy vezessenek be rugalmas lehetőségeket annak érdekében, hogy szabadon, órarendhez kötöttség, foglalás vagy csapatba való belépés nélkül is lehessen sportolni;
 32. a sportklubokon belül ösztönözzék a szabadidős sporttevékenységek széles körének kialakítását tevékenységük változatosabbá tétele és új résztvevők vonzása érdekében.
-

HIVATKOZOTT DOKUMENTUMOK:

- A Tanács következtetései az edzők társadalomban betöltött szerepéről, HL C 423., 2017.12.9., 6. o.
- A Tanács állásfoglalása a sportra vonatkozó uniós munkatervről (2021–2024), HL C 419., 2020.12.4., 1. o.
- A Tanács következtetései a Covid19-világjárvány hatásáról és a sportágazat talpra állásáról, HL C 214I., 2020.6.29., 1. o.
- A Tanács következtetései a sport és a testmozgás társadalmi előnyei érdekében történő ágazatközi együttműködés előmozdításáról, HL C 419., 2020.12.4., 18. o.
- A Tanács következtetései az egész életen át tartó testmozgásról, HL C 501I., 2021.12.13., 1. o.
- A Tanács következtetései – A sport és a testmozgás mint a fenntartható fejlődést szolgáló magatartásformálás ígéretes mozgatórugói, HL C 170., 2022.4.25., 1. o.
- A Tanács következtetései a fenntartható és hozzáférhető sportinfrastruktúráról, HL C 494., 2022.12.28., 1. o.
- Európai Bizottság, Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság, „Mapping of innovative practices in the EU to promote sport outside of traditional structures. Final report to the European Commission” (Az EU-ban a sport hagyományos struktúrákon kívüli népszerűsítése kapcsán meglévő innovatív gyakorlatok feltérképezése: az Európai Bizottság számára készített zárójelentés), Kiadóhivatal, 2021
- Európai Bizottság, 525. sz. Eurobarométer tematikus felmérés, „Sport and Physical Activity” (Sport és testmozgás), (2022), 2668/SP525., 2022. szeptember